

Տ. ԶԱՎԵՆ ԱՔԵՂԱ ՀԱԿՈՒՅԱՆԻ ՔԱՐՈՉԸ ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ ՄԱՏՈՒՅՎԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ

(1 հունվարի 2005 թ.)

Նախ հոգուս պարսքն եմ համարում Նոր փարվա այս առաջին օրվա առիթով իմ շնորհավորանքները հղել ի մասնավորի, Վեհափառ Տեր, Ձերդ Սրբությանը և մաղթել կյանքի արևշապ և երջանիկ օրեր: Թող առավել արգասաբեր դառնա ձեր հովվական ծանր, միաժամանակ բաղցր լուծը: Ինչպես նաև իմ շնորհավորանքները և բարեմաղթանքները հղում եմ ձեզ, սիրելի հոգևոր հայրեր և եղբայրներ, ի մասնավորի ձեզ, սիրելի հավաքացյալներ, որ, թողնելով փոռական սեղանները, նախ եկել եք ձեր ուխտը նորոգելու և աղոթք բարձրացնելու առ Աստված: Եվ ես, իբրև պարարագիչ սպասավոր, մեր բոլորի աղոթքները, իբրև մի-մի ծաղիկներ հավաքելով և ի մի բերելով, պիտի վերընծայեմ առ բարձրյալն Աստված:

«Այդարևս ասեա՛մ ձեզ, զի այրին այն աղբար ասելի արկ բան զամենեւին»:

«Եշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ այդ աղբար այրին ավելի գցեց, քան բոլորը»:

(Դուկ. ԻԱ 3)

«Յանուն Հօր ևս Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն»:

Այս խոսքերը քիչ առաջ հնչեցին այս Սուրբ Խորանից, և այս խոսքերը շուրջ երկու հազար փարի առաջ արտասանեց մեր Տերը՝ դիմելով իր առաքյալներին: Եվ ես այս պահին մտածում եմ, թե մեր սուրբ հայրերը որքան պարզաճ և ինքնօրինակ ավերարանական ընթերցում են սահմանել Նոր փարվա առաջին այս օրվա համար, որը ինքնաքննումի և վերարթնության հույզեր է արթնացնում մեր հոգիներում:

Ղուկաս ավերարանիչը պատմում է, թե մի անգամ Հիսուս, մտնելով փաճար, կանգնում է գանձանակի մոտ և փեսնում, թե ժողովուրդը, այդ թվում և մեծահարուստներ մտնելով փաճար՝ բազում լումաներ են գցում գանձանակի մեջ, ոսկյա, արծաթյա դրամներ են գցում գանձանակի մեջ, և այդ պահին նկատում է նաև մի աղքատ այրի կնոջ, որ ընդամենը երկու լումա է գցում: Երկնավոր Վարդապետն ասում է, որ այդ աղքատ այրի կինն ավելի է գցել, քան բոլոր մեծահարուստները, որովհետև նրանք իրենց կուրակած գանձերից են գցում Աստծուն ուղղված նվերների մեջ, իսկ այդ աղքատ և այրի կինը՝ իր ամբողջ ունեցածը:

Որպեսզի առավել հաստ լինենք Ջրիափոսի խոսքերին և առավել հաղորդ դառնանք ավերարանական իրողությանց, եկեք մի պահ մտովի փնդափոխվենք մեր Տիրոջ երկրային կյանքի ժամանակները: Հին Հրեաստան. փարիսեցիներ, մաքսավորներ, մեծահա-

րուսպներ, որոնք մտնում էին Ասորի քաղաք իրենց հալածող պետություններով և ոսկյա ու արծաթյա դրամներ էին գցում զանազանակի մեջ՝ ի պես բոլորի, և հալածող զինվորներով ի լուր բոլորի, և նայում էին երկինք ու կարծես փառավորվում էին: Այս դրվագում ավերարանից մի քանիստ շեշտադրում է կնոջ աղքատ լինելը և երկու լուսն գցելը, որը չգնաց, որովհետև ոչ ոսկի էր և ոչ արծաթ, և ոչ էլ նկատելի եղավ այլոց համար, բայց Տերն անմիջապես նկատում է: Ինչո՞ւ համար էր փառաբանում դրված զանազանակը սրանից երկու հազար փարի առաջ և այսօր էլ, կամ ինչո՞ւ համար մեր Տերը առանձնացրեց հալածողներին այդի կնոջ լուսնը:

Ողորմությունը Ասորի կողմից հոգևոր օրենք է. նվիրաբերությունը, ողորմությունը հոգևոր ներքին փրամադություններ են: Ողորմած մարդն արտաքին ունեցվածքի հետ իր սիրտն ու կամքը պիտի մատուցի, որովհետև ողորմությունը և ընծան այնքան է ընդունելի, երբ սրտի ձեռքով է բաշխվում, քանզի Ասորված ողորմությունը կամ ընծան չի ընդունում, եթե ձեռքը փախի է, իսկ սիրտը ափսոսում է: Ասորված ոչ թե փրկածին է նայում, այլ փրկողի սրտին: Ողորմությունը և նվիրաբերությունն Ասորի արդար բարիքների բաժանման միջոց է և, ինչպես Պողոս առաքյալն է ասում, «Ձեր առաքությունը թող լցնի նրանց պակասությունը և նրանց առաքությունն էլ թող լցնի Ձեր պակասությունը»: Եվ, ինչպես գրված է Հին Օրենքում, «Ով շար հավաքեց, ոչինչ ավելի չունեցավ, և ով քիչ, նրան երբեք չպակասեց»:

Իրապես, նվիրաբերությունը և ողորմությունն այն առաքելություններից են, որոնցով մարդիկ գանձեր են ամբարում երկնքում, ուր ոչ գողն է մերժենում և ոչ ցեցն է ապականում: Մի հին արևելյան առած պատմում է, որ այս աշխարհի վրա մի շար մեծահարուստ մարդ էր ապրում, և երբ այս մարդը մահանում է, հրեշտակը նրան ուղեկցում է: Ճանապարհին նրանք շար մեծ տներ են տեսնում, և հանկարծ մի շար շքեղաշուք տներ են տեսնում այդ մեծահարուստը, որը նաև նման էր իր փանը, և ակամայից հարցնում է հրեշտակին, թե ով է ապրում այս տանը: Եվ հրեշտակի պատասխանից պարզվում է, որ ճիշտ այս մեծահարուստի ծառաներից մեկն է ապրում այդ տանը: Եվ մեծահարուստն իր մարմնով ասում է. «Եթե իմ ծառային այսպեղ այսպես պահում են, ապա որքան առավել իմը կլինի»: Եվ քիչ առաջանալով, հրեշտակը ցույց է փախ նրան մի փոքրիկ խրճիթ և ասում է, որ այսպեղ դու պիտի ապրես:

Հարուստը երբ զարմանում է, հրեշտակը նրան պատասխանում է. «Այսպեղ մենք տները կառուցում ենք ձեր իսկ ուղարկած նյութերով, որոնք են ողորմությունը, բարեգործությունը և սրանց նման շար բարի և առաքելի գործեր, բայց հարուստ լինելը բնավ էլ վատ բան չէ, եթե Ասորից փրկված այդ բարությունը գնահատել գիտես և կարողանում ես բաժնեկից դարձնել կարողություններին և նրանց պակասությունները լցնել թո՛ւ առաքությամբ և դրանով հոգևոր անանց գանձեր ձեռք բերել երկնքում, այլապես ամեն ինչ ունայն է դառնում, ինչպես բանաձևում է իմաստուն Սողոմոն իրեն փորձելով ամեն ինչի մեջ, այդ թվում նաև՝ հարստության»:

Իրապես, որևէ ձեռքբերում դադարել է և ունայն, եթե այնպեղ չկա ընդհանուրի կյանքը բարելավելու և մարդկության կյանքը լավացնելու աստվածային պատվիրանը: Մարդու կյանքում խորհրդատուներ շար են լինում, բայց ամենամեծ խորհրդատուն՝ օրն է, քանզի ամեն օրն իր խորհուրդն ունի:

Այսօր Ամանոր է: Ի՞նչ է այսօրվա խորհուրդը, ի՞նչ է հուշում մեզ Ամանորը: Այս օրերին մենք զանազան հանդիսությունների, բազում խրախճանքների ենք մասնակցում, իսկ ի՞նչ հուշ է մնում մեր սրտերում, ի՞նչ նորություն է ծնվում մեր հոգում: Ահա կարևոր հարցադրումներ, որոնց պատասխանները եթե չունենանք, ապա ապարդյուն պիտի անցնեն մեր բոլոր փորձերը նորություն գտնելու 2005 թ. կրող այս տարում: Անցյալ տարեմուտին «Ահապառ Հայրապետն իր պարզամի մեջ այսպես բանաձևեց. «Այս օրերին բոլորդ մեկմեկու նվերներ եք փոխանցում, բայց դուք փոխանցեք ամենաազնիվը սերը և հույսը»:

Իրավամբ, Ամանորի և Սուրբ Ծննդյան հանդիսությունների և խոհերի մեջ հավիտենականության և հավերժի շունչը կա: Այսպիսի սրտագին խոհերով և հոգևոր զգացումներով է, որ հայը դիմավորել է իր Նոր տարին և Սուրբ Ծնունդը: Աղոթում եմ, որ Նոր տարվա այս առավոտը և Սուրբ Ծննդյան հուսաբեր լույսը հավեր պայծառ մնան մեր Հայրենիքի, մեր ժողովրդի և մեր Եկեղեցու մեջ: Թող 2005 թ. լինի բովանդակ աշխարհի և ի մասնավորի՝ հայ ազգի համար խաղաղության, համերաշխության, միասնության և անվտանգության տարի: Թող նորաբաց այս տարին լինի մեր Սուրբ Եկեղեցու համար հոգևոր նոր ձեռքբերումների, խաղաղ և հոգեշահ աշխատանքի արգասաբեր տարի, որպեսզի կարողանանք հայ ժողովրդի հոգևոր և ազգային զանձանակի մեջ մեր լուման գցել, որովհետև այսօր Քրիստոս կրկին կանգնած է զանձանակի մոտ և նայում է, թե մեզնից յուրաքանչյուրն ինչ է գցում այնպեղ և ինչ սրտով է գցում:

Թող Աստծո սերը, մեր Տիրոջ խաղաղությունը և Սուրբ Հոգու շնորհը միշտ մեզ բոլորիս հետ լինեն. այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամեն: